

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/1312. számú

törvényjavaslat

**az Egyesült Nemzetek keretében, Palermóban, 2000. december 14-én létrejött,
a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezménynek a migránsok szárazföldön, légi
úton és tengeren történő csempészete elleni fellépésről szóló Jegyzőkönyve kihirdetéséről**

**Előadó: dr. Petrétei József
igazságügyi és rendészeti miniszter**

Budapest, 2006. november

2006. évi ... törvény

az Egyesült Nemzetek keretében, Palermóban, 2000. december 14-én létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezménynek a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren történő csempészete elleni fellépésről szóló Jegyzőkönyve kihirdetéséről

1.§

Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad az Egyesült Nemzetek keretében, Palermóban, 2000. december 14-én létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezménynek a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren történő csempészete elleni fellépésről szóló Jegyzőkönyve kötelező hatályának elismerésére.

2. §

Az Országgyűlés a Jegyzőkönyvet e törvénnyel kihirdeti.

3. §

A Jegyzőkönyv hiteles, angol nyelvű szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„PROTOCOL AGAINST THE SMUGGLING OF MIGRANTS BY LAND, SEA AND AIR, SUPPLEMENTING THE UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST TRANSNATIONAL ORGANIZED CRIME

Preamble

The States Parties to this Protocol,

Declaring that effective action to prevent and combat the smuggling of migrants by land, sea and air requires a comprehensive international approach, including cooperation, the exchange of information and other appropriate measures, including socio-economic measures, at the national, regional and international levels,

Recalling General Assembly resolution 54/212 of 22 December 1999, in which the Assembly urged Member States and the United Nations system to strengthen international cooperation in the area of international migration and development in order to address the root causes of migration, especially those related to poverty, and to maximize the benefits of international migration to those concerned, and encouraged, where relevant, interregional, regional and subregional mechanisms to continue to address the question of migration and development,

Convinced of the need to provide migrants with humane treatment and full protection of their rights,

Taking into account the fact that, despite work undertaken in other international forums, there is no universal instrument that addresses all aspects of smuggling of migrants and other related issues,

Concerned at the significant increase in the activities of organized criminal groups in smuggling of migrants and other related criminal activities set forth in this Protocol, which bring great harm to the States concerned,

Also concerned that the smuggling of migrants can endanger the lives or security of the migrants involved,

Recalling General Assembly resolution 53/111 of 9 December 1998, in which the Assembly decided to establish an open-ended intergovernmental ad hoc committee for the purpose of elaborating a comprehensive international convention against transnational organized crime and of discussing the elaboration of, inter alia, an international instrument addressing illegal trafficking in and transporting of migrants, including by sea,

Convinced that supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime with an international instrument against the smuggling of migrants by land, sea and air will be useful in preventing and combating that crime,

Have agreed as follows:

I. General provisions

Article 1

Relation with the United Nations Convention against Transnational Organized Crime

1. This Protocol supplements the United Nations Convention against Transnational Organized Crime. It shall be interpreted together with the Convention.
2. The provisions of the Convention shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol unless otherwise provided herein.
3. The offences established in accordance with article 6 of this Protocol shall be regarded as offences established in accordance with the Convention.

Article 2

Statement of purpose

The purpose of this Protocol is to prevent and combat the smuggling of migrants, as well as to promote cooperation among States Parties to that end, while protecting the rights of smuggled migrants.

Article 3

Use of terms

For the purposes of this Protocol:

- (a) “Smuggling of migrants” shall mean the procurement, in order to obtain, directly or indirectly, a financial or other material benefit, of the illegal entry of a person into a State Party of which the person is not a national or a permanent resident;
- (b) “Illegal entry” shall mean crossing borders without complying with the necessary requirements for legal entry into the receiving State;

(c) “Fraudulent travel or identity document” shall mean any travel or identity document:

(i) That has been falsely made or altered in some material way by anyone other than a person or agency lawfully authorized to make or issue the travel or identity document on behalf of a State; or

(ii) That has been improperly issued or obtained through misrepresentation, corruption or duress or in any other unlawful manner; or

(iii) That is being used by a person other than the rightful holder;

(d) “Vessel” shall mean any type of water craft, including non-displacement craft and seaplanes, used or capable of being used as a means of transportation on water, except a warship, naval auxiliary or other vessel owned or operated by a Government and used, for the time being, only on government non-commercial service.

Article 4

Scope of application

This Protocol shall apply, except as otherwise stated herein, to the prevention, investigation and prosecution of the offences established in accordance with article 6 of this Protocol, where the offences are transnational in nature and involve an organized criminal group, as well as to the protection of the rights of persons who have been the object of such offences.

Article 5

Criminal liability of migrants

Migrants shall not become liable to criminal prosecution under this Protocol for the fact of having been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol.

Article 6

Criminalization

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally and in order to obtain, directly or indirectly, a financial or other material benefit:

(a) The smuggling of migrants;

(b) When committed for the purpose of enabling the smuggling of migrants:

(i) Producing a fraudulent travel or identity document;

(ii) Procuring, providing or possessing such a document;

(c) Enabling a person who is not a national or a permanent resident to remain in the State concerned without complying with the necessary requirements for legally remaining in the State by the means mentioned in subparagraph (b) of this paragraph or any other illegal means.

2. Each State Party shall also adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences:

(a) Subject to the basic concepts of its legal system, attempting to commit an offence established in accordance with paragraph 1 of this article;

(b) Participating as an accomplice in an offence established in accordance with paragraph 1 (a), (b) (i) or (c) of this article and, subject to the basic concepts of its legal system, participating as an accomplice in an offence established in accordance with paragraph 1 (b) (ii) of this article;

(c) Organizing or directing other persons to commit an offence established in accordance with paragraph 1 of this article.

3. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as aggravating circumstances to the offences established in accordance with paragraph 1 (a), (b) (i) and (c) of this article and, subject to the basic concepts of its legal system, to the offences established in accordance with paragraph 2 (b) and (c) of this article, circumstances:

(a) That endanger, or are likely to endanger, the lives or safety of the migrants concerned; or

(b) That entail inhuman or degrading treatment, including for exploitation, of such migrants.

4. Nothing in this Protocol shall prevent a State Party from taking measures against a person whose conduct constitutes an offence under its domestic law.

II. Smuggling of migrants by sea

Article 7

Cooperation

States Parties shall cooperate to the fullest extent possible to prevent and suppress the smuggling of migrants by sea, in accordance with the international law of the sea.

Article 8

Measures against the smuggling of migrants by sea

1. A State Party that has reasonable grounds to suspect that a vessel that is flying its flag or claiming its registry, that is without nationality or that, though flying a foreign flag or refusing to show a flag, is in reality of the nationality of the State Party concerned is engaged in the smuggling of migrants by sea may request the assistance of other States Parties in suppressing the use of the vessel for that purpose. The States Parties so requested shall render such assistance to the extent possible within their means.

2. A State Party that has reasonable grounds to suspect that a vessel exercising freedom of navigation in accordance with international law and flying the flag or displaying the marks of registry of another State Party is engaged in the smuggling of migrants by sea may so notify the flag State, request confirmation of registry and, if confirmed, request authorization from the flag State to take appropriate measures with regard to that vessel. The flag State may authorize the requesting State, inter alia:

(a) To board the vessel;

(b) To search the vessel; and

(c) If evidence is found that the vessel is engaged in the smuggling of migrants by sea, to take appropriate measures with respect to the vessel and persons and cargo on board, as authorized by the flag State.

3. A State Party that has taken any measure in accordance with paragraph 2 of this article shall promptly inform the flag State concerned of the results of that measure.

4. A State Party shall respond expeditiously to a request from another State Party to determine whether a vessel that is claiming its registry or flying its flag is entitled to do so and to a request for authorization made in accordance with paragraph 2 of this article.

5. A flag State may, consistent with article 7 of this Protocol, subject its authorization to conditions to be agreed by it and the requesting State, including conditions relating to responsibility and the extent of effective measures to be taken. A State Party shall take no additional measures without the express authorization of the flag State, except those necessary to relieve imminent danger to the lives of persons or those which derive from relevant bilateral or multilateral agreements.

6. Each State Party shall designate an authority or, where necessary, authorities to receive and respond to requests for assistance, for confirmation of registry or of the right of a vessel to fly its flag and for authorization to take appropriate measures. Such designation shall be notified through the Secretary-General to all other States Parties within one month of the designation.

7. A State Party that has reasonable grounds to suspect that a vessel is engaged in the smuggling of migrants by sea and is without nationality or may be assimilated to a vessel without nationality may board and search the vessel. If evidence confirming the suspicion is found, that State Party shall take appropriate measures in accordance with relevant domestic and international law.

Article 9

Safeguard clauses

1. Where a State Party takes measures against a vessel in accordance with article 8 of this Protocol, it shall:

- (a) Ensure the safety and humane treatment of the persons on board;
- (b) Take due account of the need not to endanger the security of the vessel or its cargo;
- (c) Take due account of the need not to prejudice the commercial or legal interests of the flag State or any other interested State;
- (d) Ensure, within available means, that any measure taken with regard to the vessel is environmentally sound.

2. Where the grounds for measures taken pursuant to article 8 of this Protocol prove to be unfounded, the vessel shall be compensated for any loss or damage that may have been sustained, provided that the vessel has not committed any act justifying the measures taken.

3. Any measure taken, adopted or implemented in accordance with this chapter shall take due account of the need not to interfere with or to affect:

- (a) The rights and obligations and the exercise of jurisdiction of coastal States in accordance with the international law of the sea; or

(b) The authority of the flag State to exercise jurisdiction and control in administrative, technical and social matters involving the vessel.

4. Any measure taken at sea pursuant to this chapter shall be carried out only by warships or military aircraft, or by other ships or aircraft clearly marked and identifiable as being on government service and authorized to that effect.

III. Prevention, cooperation and other measures

Article 10

Information

1. Without prejudice to articles 27 and 28 of the Convention, States Parties, in particular those with common borders or located on routes along which migrants are smuggled, shall, for the purpose of achieving the objectives of this Protocol, exchange among themselves, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, relevant information on matters such as:

(a) Embarkation and destination points, as well as routes, carriers and means of transportation, known to be or suspected of being used by an organized criminal group engaged in conduct set forth in article 6 of this Protocol;

(b) The identity and methods of organizations or organized criminal groups known to be or suspected of being engaged in conduct set forth in article 6 of this Protocol;

(c) The authenticity and proper form of travel documents issued by a State Party and the theft or related misuse of blank travel or identity documents;

(d) Means and methods of concealment and transportation of persons, the unlawful alteration, reproduction or acquisition or other misuse of travel or identity documents used in conduct set forth in article 6 of this Protocol and ways of detecting them;

(e) Legislative experiences and practices and measures to prevent and combat the conduct set forth in article 6 of this Protocol; and

(f) Scientific and technological information useful to law enforcement, so as to enhance each other's ability to prevent, detect and investigate the conduct set forth in article 6 of this Protocol and to prosecute those involved.

2. A State Party that receives information shall comply with any request by the State Party that transmitted the information that places restrictions on its use.

Article 11

Border measures

1. Without prejudice to international commitments in relation to the free movement of people, States Parties shall strengthen, to the extent possible, such border controls as may be necessary to prevent and detect the smuggling of migrants.

2. Each State Party shall adopt legislative or other appropriate measures to prevent, to the extent possible, means of transport operated by commercial carriers from being used in the commission of the offence established in accordance with article 6, paragraph 1 (a), of this Protocol.

3. Where appropriate, and without prejudice to applicable international conventions, such measures shall include establishing the obligation of commercial carriers, including any transportation company or the owner or operator of any means of transport, to ascertain that all passengers are in possession of the travel documents required for entry into the receiving State.

4. Each State Party shall take the necessary measures, in accordance with its domestic law, to provide for sanctions in cases of violation of the obligation set forth in paragraph 3 of this article.

5. Each State Party shall consider taking measures that permit, in accordance with its domestic law, the denial of entry or revocation of visas of persons implicated in the commission of offences established in accordance with this Protocol.

6. Without prejudice to article 27 of the Convention, States Parties shall consider strengthening cooperation among border control agencies by, inter alia, establishing and maintaining direct channels of communication.

Article 12

Security and control of documents

Each State Party shall take such measures as may be necessary, within available means:

(a) To ensure that travel or identity documents issued by it are of such quality that they cannot easily be misused and cannot readily be falsified or unlawfully altered, replicated or issued; and

(b) To ensure the integrity and security of travel or identity documents issued by or on behalf of the State Party and to prevent their unlawful creation, issuance and use.

Article 13

Legitimacy and validity of documents

At the request of another State Party, a State Party shall, in accordance with its domestic law, verify within a reasonable time the legitimacy and validity of travel or identity documents issued or purported to have been issued in its name and suspected of being used for purposes of conduct set forth in article 6 of this Protocol.

Article 14

Training and technical cooperation

1. States Parties shall provide or strengthen specialized training for immigration and other relevant officials in preventing the conduct set forth in article 6 of this Protocol and in the humane treatment of migrants who have been the object of such conduct, while respecting their rights as set forth in this Protocol.

2. States Parties shall cooperate with each other and with competent international organizations, non-governmental organizations, other relevant organizations and other elements of civil society as appropriate to ensure that there is adequate personnel training in their territories to prevent, combat and eradicate the conduct set forth in article 6 of this Protocol and to protect the rights of migrants who have been the object of such conduct. Such training shall include:

(a) Improving the security and quality of travel documents;

- (b) Recognizing and detecting fraudulent travel or identity documents;
- (c) Gathering criminal intelligence, relating in particular to the identification of organized criminal groups known to be or suspected of being engaged in conduct set forth in article 6 of this Protocol, the methods used to transport smuggled migrants, the misuse of travel or identity documents for purposes of conduct set forth in article 6 and the means of concealment used in the smuggling of migrants;
- (d) Improving procedures for detecting smuggled persons at conventional and non-conventional points of entry and exit; and
- (e) The humane treatment of migrants and the protection of their rights as set forth in this Protocol.

3. States Parties with relevant expertise shall consider providing technical assistance to States that are frequently countries of origin or transit for persons who have been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol. States Parties shall make every effort to provide the necessary resources, such as vehicles, computer systems and document readers, to combat the conduct set forth in article 6.

Article 15

Other prevention measures

1. Each State Party shall take measures to ensure that it provides or strengthens information programmes to increase public awareness of the fact that the conduct set forth in article 6 of this Protocol is a criminal activity frequently perpetrated by organized criminal groups for profit and that it poses serious risks to the migrants concerned.
2. In accordance with article 31 of the Convention, States Parties shall cooperate in the field of public information for the purpose of preventing potential migrants from falling victim to organized criminal groups.
3. Each State Party shall promote or strengthen, as appropriate, development programmes and cooperation at the national, regional and international levels, taking into account the socio-economic realities of migration and paying special attention to economically and socially depressed areas, in order to combat the root socio-economic causes of the smuggling of migrants, such as poverty and underdevelopment.

Article 16

Protection and assistance measures

1. In implementing this Protocol, each State Party shall take, consistent with its obligations under international law, all appropriate measures, including legislation if necessary, to preserve and protect the rights of persons who have been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol as accorded under applicable international law, in particular the right to life and the right not to be subjected to torture or other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.
2. Each State Party shall take appropriate measures to afford migrants appropriate protection against violence that may be inflicted upon them, whether by individuals or groups, by reason of being the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol.
3. Each State Party shall afford appropriate assistance to migrants whose lives or safety are endangered by reason of being the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol.

4. In applying the provisions of this article, States Parties shall take into account the special needs of women and children.

5. In the case of the detention of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol, each State Party shall comply with its obligations under the Vienna Convention on Consular Relations, where applicable, including that of informing the person concerned without delay about the provisions concerning notification to and communication with consular officers.

Article 17

Agreements and arrangements

States Parties shall consider the conclusion of bilateral or regional agreements or operational arrangements or understandings aimed at:

- (a) Establishing the most appropriate and effective measures to prevent and combat the conduct set forth in article 6 of this Protocol; or
- (b) Enhancing the provisions of this Protocol among themselves.

Article 18

Return of smuggled migrants

1. Each State Party agrees to facilitate and accept, without undue or unreasonable delay, the return of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol and who is its national or who has the right of permanent residence in its territory at the time of return.

2. Each State Party shall consider the possibility of facilitating and accepting the return of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol and who had the right of permanent residence in its territory at the time of entry into the receiving State in accordance with its domestic law.

3. At the request of the receiving State Party, a requested State Party shall, without undue or unreasonable delay, verify whether a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol is its national or has the right of permanent residence in its territory.

4. In order to facilitate the return of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol and is without proper documentation, the State Party of which that person is a national or in which he or she has the right of permanent residence shall agree to issue, at the request of the receiving State Party, such travel documents or other authorization as may be necessary to enable the person to travel to and re-enter its territory.

5. Each State Party involved with the return of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol shall take all appropriate measures to carry out the return in an orderly manner and with due regard for the safety and dignity of the person.

6. States Parties may cooperate with relevant international organizations in the implementation of this article.

7. This article shall be without prejudice to any right afforded to persons who have been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol by any domestic law of the receiving State Party.

8. This article shall not affect the obligations entered into under any other applicable treaty, bilateral or multilateral, or any other applicable operational agreement or arrangement that governs, in whole or in part, the return of persons who have been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol.

IV. Final provisions

Article 19

Saving clause

1. Nothing in this Protocol shall affect the other rights, obligations and responsibilities of States and individuals under international law, including international humanitarian law and international human rights law and, in particular, where applicable, the 1951 Convention and the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees and the principle of non-refoulement as contained therein.

2. The measures set forth in this Protocol shall be interpreted and applied in a way that is not discriminatory to persons on the ground that they are the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol. The interpretation and application of those measures shall be consistent with internationally recognized principles of non-discrimination.

Article 20

Settlement of disputes

1. States Parties shall endeavour to settle disputes concerning the interpretation or application of this Protocol through negotiation.

2. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Protocol that cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of those States Parties, be submitted to arbitration. If, six months after the date of the request for arbitration, those States Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those States Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in accordance with the Statute of the Court.

3. Each State Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Protocol, declare that it does not consider itself bound by paragraph 2 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 2 of this article with respect to any State Party that has made such a reservation.

4. Any State Party that has made a reservation in accordance with paragraph 3 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 21

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. This Protocol shall be open to all States for signature from 12 to 15 December 2000 in Palermo, Italy, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 12 December 2002.

2. This Protocol shall also be open for signature by regional economic integration organizations provided that at least one member State of such organization has signed this Protocol in accordance with paragraph 1 of this article.

3. This Protocol is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. A regional economic integration organization may deposit its instrument of ratification, acceptance or approval if at least one of its member States has done likewise. In that instrument of ratification, acceptance or approval, such organization shall declare the extent of its competence with respect to the matters governed by this Protocol. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

4. This Protocol is open for accession by any State or any regional economic integration organization of which at least one member State is a Party to this Protocol. Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. At the time of its accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence with respect to matters governed by this Protocol. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

Article 22

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, except that it shall not enter into force before the entry into force of the Convention. For the purpose of this paragraph, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

2. For each State or regional economic integration organization ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol after the deposit of the fortieth instrument of such action, this Protocol shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit by such State or organization of the relevant instrument or on the date this Protocol enters into force pursuant to paragraph 1 of this article, whichever is the later.

Article 23

Amendment

1. After the expiry of five years from the entry into force of this Protocol, a State Party to the Protocol may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations, who shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties and to the Conference of the Parties to the Convention for the purpose of considering and deciding on the proposal. The States Parties to this Protocol meeting at the Conference of the Parties shall make every effort to achieve consensus on each amendment. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement has been reached, the amendment shall, as a last resort, require for its adoption a two-thirds majority vote of the States Parties to this Protocol present and voting at the meeting of the Conference of the Parties.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote under this article with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to this Protocol. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs and vice versa.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article is subject to ratification, acceptance or approval by States Parties.

4. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force in respect of a State Party ninety days after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of an instrument of ratification, acceptance or approval of such amendment.

5. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties which have expressed their consent to be bound by it. Other States Parties shall still be bound by the provisions of this Protocol and any earlier amendments that they have ratified, accepted or approved.

Article 24

Denunciation

1. A State Party may denounce this Protocol by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Such denunciation shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. A regional economic integration organization shall cease to be a Party to this Protocol when all of its member States have denounced it.

Article 25

Depositary and languages

1. The Secretary-General of the United Nations is designated depositary of this Protocol.

2. The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.”

**„Az Egyesült Nemzetek keretében, Palermóban, 2000. december 14-én létrejött,
a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezménynek a migránsok szárazföldön, légi
úton és tengeren történő csempészete elleni fellépésről szóló Jegyzőkönyve**

Preambulum

A jelen Jegyzőkönyv Részes Államai,

kijelentve, hogy a migránsok szárazföldi, tengeri vagy légi úton történő csempészetének megelőzése és az ellene való hatékony fellépés átfogó nemzetközi megközelítést igényel, beleértve az együttműködést, a kölcsönös tájékoztatást és más megfelelő intézkedéseket, beleértve a nemzeti, regionális és nemzetközi szintű társadalmi-gazdasági intézkedéseket,

emlékeztetve a Közgyűlés 1999. december 22-i 54/212 számú határozatára, amelyben a Közgyűlés arra ösztönözte a Részes Államokat és az Egyesült Nemzetek rendszerét, hogy erősítsék meg a nemzetközi együttműködést a nemzetközi migráció és a nemzetközi fejlődés területén annak érdekében, hogy foglalkozni lehessen a migráció alapvető okaival, különösen

a szegénységgel összefüggésben, és hogy az érintettek vonatkozásában a lehetséges mértékig ki kell használni a nemzetközi migráció előnyeit, továbbá, ahol az alkalmazható, interregionális, regionális és szubregionális mechanizmusok létrehozását szorgalmazta abból a célból, hogy tovább lehessen foglalkozni a migráció és a fejlődés kérdésével,

meggyőződve annak szükségességéről, hogy a migránsokat emberséges bánásmódban és jogaikat teljes körű védelemben kell részesíteni,

figyelembe véve azt a tényt, hogy más nemzetközi fórumokon elvégzett munkák ellenére, nem létezik olyan egyetemes dokumentum, amely a migránsok csempészetének valamennyi formájával és más, kapcsolódó kérdésekkel foglalkozna,

aggodalmának adva hangot amiatt, hogy jelentősen fokozódik azoknak a szervezett bűnözői csoportoknak a tevékenysége, amelyek a migránsok csempészetével foglalkoznak, és más olyan, a jelen Jegyzőkönyvben foglalt, kapcsolódó bűncselekményeket követnek el, amelyek jelentős kárt okoznak az érintett államoknak,

szintén aggodalmának adva hangot amiatt, hogy a migránsok csempészete veszélyeztetheti az érintett migránsok életét vagy biztonságát,

emlékeztetve a Közgyűlés 1998. december 9-i 53/111 számú határozatára, amelyben a Közgyűlés elhatározta, hogy létrehoz egy nyitott kormányközi Ad Hoc Bizottságot abból a célból, hogy dolgozzon ki egy átfogó nemzetközi egyezményt a nemzetközi szervezett bűnözés ellen, és, hogy vitassa meg - többek között - egy olyan nemzetközi dokumentum kidolgozását, amely a migránsok csempészetével és jogellenes szállításával foglalkozik, beleértve a tengeri szállítást is,

meggyőződve arról, hogy az Egyesült Nemzetek nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezményének kiegészítése egy olyan nemzetközi dokumentummal, amely a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren történő csempészetével foglalkozik, hasznos lesz az ilyen bűncselekmények megakadályozásában és az ellene való fellépés terén,

az alábbiakban állapodtak meg:

I. Általános rendelkezések

1. cikk

Kapcsolat az Egyesült Nemzetek keretében létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezménnyel

(1) A jelen Jegyzőkönyv kiegészíti az Egyesült Nemzetek keretében létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezményt, azt az Egyezménnyel együtt kell értelmezni.

(2) A jelen Jegyzőkönyvre az Egyezmény rendelkezéseit *mutatis mutandis* kell alkalmazni, kivéve, ha az másként rendelkezik.

(3) A jelen Jegyzőkönyv 6. cikkével összhangban meghatározott bűncselekményeket úgy kell tekinteni, mint az Egyezményvel összhangban meghatározott bűncselekményeket.

2. cikk

A Jegyzőkönyv célja

A jelen Jegyzőkönyv célja a migránsok csempészetének megakadályozása és az ellene való fellépés, valamint e célból a Részes Államok közötti együttműködés elősegítése, védelmezve mindezek során a csempészett migránsok jogait.

3. cikk

Értelmező rendelkezések

E Jegyzőkönyv alkalmazásában:

a) “migránsok csempészete”: valamely személynek - közvetett vagy közvetlen módon pénzügyi ellenszolgáltatás vagy egyéb vagyoni haszonszerzés végett - valamely olyan Részes Államba való illegális belépéséhez nyújtott segítség, amely államnak a személy nem állampolgára, vagy ott állandó tartózkodási jogosultsággal nem rendelkezik;

b) “jogellenes belépés”: az államhatár átlépését jelenti anélkül, hogy eleget tennének a fogadó államba történő jogszerű belépéshez szükséges követelményeknek;

c) “hamis úti vagy személyazonossági okmány”: bármely olyan úti vagy személyazonossági okmányt jelent:

(i) amelyet az állam részéről úti vagy személyazonossági okmányok előállítására vagy kibocsátására jogszerűen felhatalmazott személyen vagy szervén kívüli személy hamisan készített vagy fizikai módon megváltoztatott,

(ii) amelyet szabálytalanul állítottak ki, vagy amelyet megtévesztés, korrupció vagy kényszerítés útján, vagy bármilyen más törvénytelen módon szereztek meg, vagy

(iii) amelyet más személy használ, mint annak jogos birtokosa;

d) “hajó”: bármilyen vízi jármű, ide értve azokat a vízkiszorítóval nem rendelkező vízi járműveket és a hidroplánokat, amelyek vízi szállításra használatosak, vagy amelyek ilyen célra használhatóak, kivéve a hadihajót, haditengerészeti segédhajót vagy más, kormánytulajdonban lévő vagy az által üzemeltetett és átmenetileg, pusztán nem kereskedelmi célból a kormány szolgálatára álló hajót.

4. cikk

Az alkalmazás területe

A jelen Jegyzőkönyvet, ha az másként nem rendelkezik, a 6. cikkével összhangban megállapított azon bűncselekmények megelőzésére, nyomozására, és azzal kapcsolatos büntetőeljárásra kell alkalmazni, amely bűncselekmények nemzetközi jellegűek és azokban szervezett bűnözői csoport érintett, úgyszintén azon személyek jogainak a védelmére, akikre az ilyen bűncselekmények elkövetése irányul.

5. cikk

A migránsok büntetőjogi felelőssége

E Jegyzőkönyv hatálya alatt a migránsokat nem lehet büntetőeljárás alá vonni azon tény miatt, mert a jelen Jegyzőkönyv a 6. cikkében foglalt bűncselekmény elkövetésének tárgyai voltak.

6. cikk

Bűncselekménnyé nyilvánítás

(1) Minden Részes Állam olyan jogi és egyéb intézkedéseket fogad el, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az alábbi cselekményeket bűncselekményekké nyilvánítsák, ha azokat szándékosan és közvetett vagy közvetlen módon pénzügyi ellenszolgáltatás vagy egyéb vagyoni haszonszerzés végett követik el:

a) a migránsok csempészete;

b) a migránsok csempészetének elősegítése érdekében

(i) hamis úti vagy személyazonossági okmány készítése;

(ii) ilyen okmány beszerzése, rendelkezésre bocsátása vagy birtoklása;

c) annak elősegítése, hogy olyan személy, aki nem az érintett állam állampolgára vagy ott állandó tartózkodási jogosultsággal nem rendelkezik, e bekezdés b) pontjában említett módon vagy bármilyen egyéb jogellenes módon az adott államban maradhasson anélkül, hogy eleget tenne az államban való jogszerű tartózkodáshoz szükséges követelményeknek.

(2) Minden Részes Állam olyan jogalkotási és egyéb intézkedéseket fogad el, amelyek ahhoz szükségesek, hogy bűncselekménynek lehessen minősíteni:

a) jogrendszerének alapelveitől függően, a jelen cikk (1) bekezdésével összhangban meghatározott bűncselekmények kísérletét;

b) a jelen cikk (1) bekezdésének a) pontjával, a b) pont (i) alpontjával vagy a c) pontjával összhangban meghatározott bűncselekményben tettestársként való részvételt, és - jogrendszerének alapelveitől függően – a jelen cikk (1) bekezdésének b) (ii) alpontjával összhangban meghatározott bűncselekményben tettestársként való részvételt;

c) mások arra való rábírását vagy felbujtását, hogy a jelen cikk (1) bekezdésével összhangban meghatározott bűncselekményt kövessen el.

(3) Minden Részes Állam olyan jogalkotási és egyéb intézkedéseket fogad el, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a jelen cikk (1) bekezdésének a) pontjával, b) (i) alpontjával és c) pontjával összhangban meghatározott bűncselekmények és - jogrendszerének alapelveitől függően – a jelen cikk (2) bekezdésének b) és c) pontjaival összhangban meghatározott bűncselekmények esetén minősítő körülményként lehessen értékelni

a) ha azok veszélyeztetik, vagy veszélyeztethetik az érintett migránsok életét vagy biztonságát; vagy

b) azokat embertelen vagy megalázó bánásmód alkalmazásával valósítják meg, ide értve ezen migránsok kizsákmányolását is.

(4) A jelen Jegyzőkönyv egyetlen rendelkezése sem érinti a Részes Államok azon jogát, hogy intézkedéseket hozzanak azon személy ellen, akinek a cselekménye az érintett állam nemzeti joga szerint jogsértést valósít meg.

II. Migránsok csempészete a tengeren

7. cikk Együttműködés

A Részes Államok - a nemzetközi tengerjoggal összhangban - a lehető legteljesebb mértékben együttműködnek annak érdekében, hogy megakadályozzák és visszaszorítsák a migránsok tengeren történő csempészését.

8. cikk Intézkedések a migránsok tengeren történő csempészése ellen

(1) Bármely Részes Állam, amelynek alapos oka van azt feltételezni, hogy egy lobogója alatt közlekedő vagy állítása szerint ott lajstromba vett hajó, illetve felségjelzés nélkül közlekedő, vagy külföldi lobogó alatt közlekedő vagy a lobogó kitűzését megtagadó hajó, amely valójában az érintett Részes Állam felségterületének minősül, migránsok tengeri csempészetével foglalkozik, kérheti más Részes Államok segítségét abban, hogy megtiltsák a hajó ilyen célra történő felhasználását. Az erre felkért Részes Államoknak meg kell adniuk a lehetőségeikhez mérten a lehető legszélesebb körű támogatást.

(2) Bármely Részes Állam, amelynek alapos oka van azt feltételezni, hogy egy, a nemzetközi jog értelmében a szabad hajózás jogát gyakorló, és egy másik Részes Állam lobogója alatt, vagy annak lajstromjelzését viselő hajó migránsok tengeri csempészetével foglalkozik, erről értesítheti a lobogó szerinti államot, megerősítést kérhet tőle a lajstromot illetően, és, amennyiben azt megerősítették, felhatalmazást kérhet a lobogó szerinti államtól az érintett hajóval kapcsolatos megfelelő intézkedések megtételére. A lobogó szerinti állam a megkereső államot, többek között, az alábbiakra hatalmazhatja fel:

a) a hajó fedélzetére lépésre;

b) a hajó átvizsgálására; és

c) amennyiben bizonyítást nyert, hogy a hajó migránsok tengeri csempészetével foglalkozik, a lobogó szerinti állam felhatalmazása szerint megfelelő intézkedéseket tegyen a hajóval és a fedélzetén található személyekkel és rakománnyal szemben.

(3) Az a Részes Állam, amely a jelen cikk (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően bármilyen intézkedést tett, annak eredményeiről haladéktalanul értesíti a lobogó szerinti államot.

(4) A Részes Állam a lehető leggyorsabban választ kell adjon egy másik Részes Állam megkeresésére, mely annak megállapítására irányul, hogy jogosult-e a hajó a lajstromozásának használatára vagy a lobogója alatt közlekedni, továbbá a jelen cikk (2) bekezdésével összhangban adott felhatalmazásra irányuló megkeresésre.

(5) Bármely lobogó szerinti állam, a jelen Jegyzőkönyv 7. cikkében foglaltaknak megfelelően, a közte és a megkereső állam közötti megállapodáson alapuló feltételekhez kötheti a felhatalmazás megadását, beleértve a felelősséggel és a tervezett hatékony intézkedések terjedelmével kapcsolatos feltételeket is. A Részes Állam a lobogó szerinti állam kifejezett felhatalmazása nélkül további intézkedést nem tehet, kivéve azokat az intézkedéseket, amelyek a személyek életét fenyegető veszély elhárításához szükségesek, vagy amelyek a vonatkozó kétoldalú vagy többoldalú megállapodásokból származnak.

(6) Minden Részes Állam kijelöl egy hatóságot vagy, ahol szükséges, hatóságokat, amelyek a segítségnyújtásra irányuló megkereséseket fogadják, illetve arra válaszolnak, valamint amelyek a lajstrom vagy a lobogó alatti közlekedés jogosságát megerősítik, továbbá amelyek a megfelelő intézkedések megtételére irányuló felhatalmazást megadják. A kijelölésről, a kijelöléstől számított egy hónapon belül a főtítkáron keresztül a többi Részes Államot értesíteni kell.

(7) Bármely Részes Állam, amelynek alapos oka van azt feltételezni, hogy egy hajó migránsok tengeri csempészetével foglalkozik, és felségjelzés nélkül közlekedik, vagy valószínűsíthetően felségjelzés nélkül közlekedik, a hajó fedélzetére léphet, és a hajót átvizsgálhatja. Amennyiben a gyanút alátámasztó bizonyítékok kerülnek elő, a Részes Államnak, a vonatkozó nemzeti és nemzetközi joggal összhangban, meg kell tennie a megfelelő intézkedéseket.

9. cikk **Biztosító záradék**

(1) Amennyiben egy Részes Állam egy hajóval szemben a jelen Jegyzőkönyv 8. cikkével összhangban intézkedéseket alkalmaz, annak:

a) biztosítania kell a fedélzeten tartózkodó személyek biztonságát és a velük való emberséges bánásmódot;

b) kellő figyelmet kell fordítania arra az igényre, hogy ne veszélyeztesse a hajó vagy annak rakományának biztonságát;

c) kellő figyelmet kell fordítania arra az igényre, hogy ne sértse a lobogó szerinti, vagy bármely más érdekelt államnak a kereskedelmi vagy jogi érdekeit;

d) a rendelkezésére álló eszközökkel biztosítania kell, hogy a hajóval szemben tett intézkedések környezetvédelmi szempontból biztonságosak legyenek.

(2) Ha a jelen Jegyzőkönyv 8. cikke alapján megtett intézkedések indokai megalapozatlannak bizonyulnak, minden esetlegesen elszenvedett veszteségét és kárát a hajónak meg kell téríteni, feltéve, hogy a hajó nem követett el olyan cselekményt, amely az alkalmazott intézkedéseket igazolta volna.

(3) Bármely, a jelen fejezetben foglaltakkal összhangban fogantatott, elfogadott vagy végrehajtott intézkedés esetében kellő figyelmet kell fordítani arra az igényre, hogy az nem avatkozhat be, vagy nem lehet kihatással:

a) a parti államoknak a tengerekre vonatkozó nemzetközi joggal összhangban álló jogaira és kötelezettségeire, és joghatóságának gyakorlására; vagy

b) a lobogó szerinti állam hatóságának a műszaki, igazgatási és szociális kérdésekben gyakorolt joghatóságára és ellenőrzésére.

(4) A jelen fejezet alapján meghatározott bármely intézkedést csak hadihajó vagy katonai repülőgép hajthat végre, vagy olyan más hajó vagy repülőgép, amely jól látható jelzéssel van ellátva és kormány megbízatást ellátó és erre megfelelő felhatalmazással rendelkező hajóként azonosítható.

III.

Megelőzés, együttműködés és egyéb intézkedések

10. cikk

Tájékoztatás

(1) Az Egyezmény 27. és 28. cikkei rendelkezéseinek sérelme nélkül, a Részes Államok, különösen azok, amelyek közös határokkal rendelkeznek vagy a migránsok csempészetének útvonalán helyezkednek el, a jelen Jegyzőkönyvben foglalt célok megvalósítása érdekében, valamint a vonatkozó nemzeti jog- és közigazgatási rendszerüknek megfelelően, kölcsönösen tájékoztatják egymást az alábbi kérdésekben:

a) azokról a beutazási pontokról és rendeltetési helyekről, valamint útvonalokról, szállító vállalatokról és szállítóeszközökről, amelyeket a jelen Jegyzőkönyv a 6. cikkében meghatározott bűncselekményeket elkövető szervezett bűnözői csoport használ vagy feltételezhetően használ;

b) a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében meghatározott bűncselekmények elkövetéséről ismert vagy azzal gyanúsítható szervezetek vagy szervezett bűnözői csoportok azonosítóiról vagy módszereiről;

c) a Részes Államok által kiállított úti okmányok eredetiségéről és valódi formájáról, valamint a kitöltetlen úti vagy személyazonossági okmányok eltulajdonításáról, illetve az azokkal való visszaélésekről;

d) a személyek elrejtésének és szállításának eszközeiről és módszereiről, a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében meghatározott bűncselekmények elkövetéséhez használt úti vagy személyazonossági okmányok jogosulatlan megváltoztatásáról, sokszorosításáról vagy beszerzéséről, vagy az azokkal kapcsolatos egyéb visszaélésekről és ezek felderítésének módjairól;

e) jogszabályi és gyakorlati tapasztalatokról, valamint a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében meghatározott bűncselekmények megelőzésére és az ellenük való fellépés érdekében hozott intézkedésekről; valamint

f) a végrehajtáshoz használható olyan tudományos és technológiai jellegű ismeretekről, amelyek segítségével az államok fejleszthetik képességüket a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében meghatározott magatartások megelőzésében, felderítésében és nyomozásában, és az érintettekkel szemben folytatott büntetőeljárásokban.

(2) A tájékoztatást fogadó Részes Államnak eleget kell tennie a tájékoztatást nyújtó Részes Állam bármely olyan kérésének, amely a tájékoztatás felhasználásának korlátozására irányul.

11. cikk **Intézkedések a határon**

(1) A Részes Államok a személyek szabad mozgására vonatkozó nemzetközi kötelezettségek tiszteletben tartásával a lehető legteljesebb mértékben megerősítik azokat a határellenőrzéseket, amelyek a migránsok csempészetének megelőzéséhez és felderítéséhez szükségesek.

(2) Minden Részes Állam olyan jogi vagy egyéb, megfelelő intézkedéseket fogad el, amelyek a lehető legteljesebb mértékben megakadályozzák a szállító vállalatok által üzemeltetett szállító eszközöknek a jelen Jegyzőkönyv 6. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott tevékenység céljára történő felhasználását.

(3) Ahol szükséges, a vonatkozó nemzetközi egyezmények sérelme nélkül, az ilyen intézkedések magukban foglalják a kereskedelmi szállító vállalatok - beleértve bármely közlekedési vállalkozást vagy bármely szállítóeszköz tulajdonosát vagy üzemeltetőjét - azon kötelezettségének előírását, melynek során arról kell meggyőződniük, hogy valamennyi utas rendelkezik-e a cél-országba való belépéshez szükséges úti okmányokkal.

(4) Minden Részes Állam, nemzeti jogával összhangban, megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a jelen cikk (3) bekezdésében foglalt kötelezettség megszegése esetén szankciókról gondoskodjon.

(5) Minden Részes Állam megfontolja olyan intézkedések meghozatalát, amelyek, a nemzeti jogával összhangban, lehetővé teszik a belépés megtagadását vagy a vízum visszavonását olyan személyek esetében, akik a jelen Jegyzőkönyvben foglalt bűncselekmények elkövetésében részt vettek.

(6) A Részes Államok, az Egyezmény 27. cikkének tiszteletben tartásával, megfontolják a határellenőrző hatóságok közötti együttműködés megerősítését, többek között, közvetlen kommunikációs csatornák létrehozásával és fenntartásával.

12. cikk

Az okmányok biztonsága és ellenőrzése

A rendelkezésére álló eszközök erejéig, valamennyi Részes Állam megteszi a szükséges intézkedéseket:

a) annak biztosítására, hogy az általa kiállított úti vagy személyazonossági okmányok olyan minőségűek legyenek, hogy azokkal ne lehessen könnyen visszaélni, vagy azokat ne lehessen könnyen hamisítani vagy jogellenesen megváltoztatni, lemásolni, vagy forgalomba hozni; továbbá

b) a Részes Állam által vagy annak nevében kiállított úti- vagy személyazonossági okmányok egységességének és biztonságának biztosítására és azok jogellenes előállításának, kiállításának és használatának megakadályozására.

13. cikk

Okmányok hitelessége és érvényessége

Bármely Részes Állam egy másik Részes Állam megkeresésére, nemzeti jogával összhangban, elfogadható időn belül igazolja a nevében kibocsátott vagy az okmány tartalma szerint a nevében kibocsátott, és feltehetően a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmény céljára használt úti vagy személyazonossági okmányok hitelességét és érvényességét.

14. cikk

Képzés és technikai együttműködés

(1) A Részes Államok biztosítják vagy megerősítik a bevándorlási és más érintett tisztviselők különleges képzését a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmények megelőzése és az ilyen tevékenység tárgyát képező migránsokkal való emberséges bánásmód területén, melynek során tiszteletben tartják a migránsoknak a jelen Jegyzőkönyvben foglalt jogait.

(2) A Részes Államok együttműködnek egymással és az illetékes nemzetközi szervezetekkel, a társadalmi szervezetekkel, más érintett szervezetekkel és ahol az szükséges, a civil társadalom más szereplőivel annak érdekében, hogy területükön megfelelő személyi képzés valósuljon meg a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmények megelőzésével, az ellenük való fellépéssel és e jelenség megszüntetésével kapcsolatban, valamint a migránsok jogainak védelme érdekében, akikre az ilyen bűncselekmény elkövetése irányul. Az ilyen képzés magában foglalja:

a) az úti okmányok biztonságának és minőségének javítását;

b) a hamis úti- vagy személyazonossági okmányok felismerését és felderítését;

c) olyan bűnügyi információk gyűjtését, amelyek különösen az ismert vagy feltehetően a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekményekben érintett szervezett bűnözői csoportok azonosítására, a csempészt migránsok szállításának módszereire, a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmények céljára használt úti- vagy személyazonossági okmányokkal történő visszaélésre, valamint a migránsok csempészetében használatos elrejtési módszerekre vonatkoznak;

d) a csempészt személyeknek a kijelölt és illegális be- és kilépési pontokon való felderítését szolgáló módszerek javítását; és

e) a migránsokkal való emberséges bánásmódot és a jelen Jegyzőkönyvben foglalt jogaik védelmét.

(3) A vonatkozó szakértelemmel rendelkező Részes Államok megfontolják a technikai jellegű segítségnyújtás lehetőségét azon államok részére, amelyek gyakran származási vagy tranzit-országai azoknak a személyeknek, akikre a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmény elkövetése irányul. A Részes Államok, az e Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmény elleni fellépés érdekében, minden erőfeszítést megtesznek az olyan szükséges források biztosítására, mint a gépjárművek, számítógépes rendszerek és okmányolvasó készülékek.

15. cikk

Egyéb megelőző intézkedések

(1) Minden Részes Állam intézkedéseket tesz annak biztosítása érdekében, hogy olyan információs programokat hozzon létre vagy fejlesszen tovább, amelyek bővítik a közvélemény ismereteit azzal kapcsolatban, hogy a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmény olyan jogellenes tevékenység, amelyet szervezett bűnöző csoportok gyakran követnek el haszonszerzés céljából, és hogy ez az érintett migránsokra súlyos kockázatokat jelent.

(2) Az Egyezmény 31. cikkében foglaltakkal összhangban, a Részes Államok együttműködnek a közvélemény tájékoztatása terén abból a célból, hogy megakadályozzák, hogy a potenciális migránsok szervezett bűnözői csoportok áldozataivá váljanak.

(3) Valamennyi Részes Állam elősegíti vagy tovább bővíti - ahogyan az szükséges - a nemzeti, regionális és nemzetközi szintű fejlesztési programokat és együttműködést, figyelembe véve a migráció társadalmi-gazdasági meghatározottságát, és különös figyelmet fordítva a gazdaságilag és társadalmilag elmaradott területekre annak érdekében, hogy fel lehessen lépni a migránsok csempészetének olyan alapvető társadalmi-gazdasági okai ellen, mint a szegénység és a gazdasági elmaradottság.

16. cikk

Védő- és segítségnyújtási intézkedések

(1) A jelen Jegyzőkönyvben foglaltak végrehajtása során Minden Részes Állam – nemzetközi jogi kötelezettségeivel összhangban – megteszi a megfelelő intézkedéseket, beleértve a jogalkotást is, ha szükséges, azon személyek jogainak megóvására és védelmére,

akikre a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmények elkövetése irányul, ahogyan azt a vonatkozó nemzetközi jog előírja, különös tekintettel az élethez való jogra és arra a jogra, hogy személyeket ne lehessen kitenni kínzásnak vagy egyéb kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek.

(2) Minden Részes Állam megfelelő intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy megfelelő védelmet nyújthasson a migránsok számára az ellenük akár egyénileg, akár csoportosan alkalmazott erőszak ellen, azon oknál fogva, hogy a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmények elkövetésének tárgyai.

(3) Minden Részes Állam megfelelő segítséget nyújt azoknak a migránsoknak, akiknek az élete vagy biztonsága veszélybe került azért, mert a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmény elkövetésének tárgyai voltak.

(4) A jelen cikkben foglalt rendelkezések alkalmazásakor a Részes Államok figyelembe veszik a nők és gyermekek különleges szükségleteit.

(5) Egy olyan személynek a letartóztatása esetében, aki a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmény elkövetésének tárgya, valamennyi Részes Állam, ahol annak alkalmazása szükséges, eleget tesz a Konzuli Kapcsolatokról szóló Bécsi Egyezmény által meghatározott kötelezettségeinek, beleértve az érintett személy késedelem nélküli tájékoztatását a konzuli tisztviselők értesítésével és a velük való kapcsolattartással összefüggő rendelkezésekről.

17. cikk

Megállapodások és megegyezések

A Részes Államok fontolóra veszik kétoldalú vagy regionális megállapodások, vagy gyakorlati megállapodások vagy megegyezések létrehozását, amelyek célul tűzik ki:

- a) a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmény megelőzése és az ellene való fellépés érdekében a legmegfelelőbb és a leghatékonyabb intézkedések meghozatalát; vagy
- b) a jelen Jegyzőkönyvben foglalt rendelkezések egymás közötti alkalmazását.

18. cikk

A csempészett migránsok visszaküldése

(1) Minden Részes Állam egyetért azzal, hogy indokolatlan késedelem nélkül elősegíti és elfogadja annak a személynek a visszaküldését, akire a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmény elkövetése irányult, és aki a saját állampolgára, vagy aki a területén a visszaküldés időpontjában állandó tartózkodási jogosultsággal rendelkezik.

(2) Minden Részes Állam megfontolja annak a lehetőségét, hogy elősegítse és elfogadja annak a személynek a visszaküldését, akire a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmény elkövetése irányult, és aki a beutazása szerinti állam területére való belépés időpontjában ezen állam nemzeti joga szerint állandó tartózkodásra volt jogosult.

(3) A beutazás szerinti Részes Állam megkeresésére a megkeresett Részes Állam, indokolatlan késelem nélkül igazolja, hogy az a személy, akire a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmény elkövetése irányult, az állampolgára-e, vagy van-e a területén állandó tartózkodásra szóló jogosultsága.

(4) Annak érdekében, hogy elősegítse azon személy visszaküldését, akire a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmény elkövetése irányult, és akinek nincsenek megfelelő okmányai, az a Részes Állam, amelynek az érintett személy az állampolgára, vagy amelynek területén állandó tartózkodásra jogosult, a megkereső Részes Állam kérésére kiállítja azokat az úti okmányokat vagy más igazolásokat, amelyek szükségesek lehetnek ahhoz, hogy a személy a területére beutazzon, és oda visszatérjen.

(5) Minden olyan Részes Állam, amely érintett azon személy visszaküldésében, akire a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmény elkövetése irányult, megfelelő intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy a visszaküldést rendben, és a személy biztonságának és méltóságának kellő figyelembevételével hajtsa végre.

(6) A Részes Államok a jelen cikkben foglaltak végrehajtása során együttműködhetnek az érintett nemzetközi szervezetekkel.

(7) A jelen cikk nem érinti a beutazás szerinti Részes Állam nemzeti joga által azon személyeknek biztosított bármely jogokat, akikre a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmények elkövetése irányult.

(8) A jelen cikk nem érinti a vonatkozó kétoldalú vagy többoldalú nemzetközi szerződés alapján vállalt kötelezettségeket, vagy semmilyen vonatkozó gyakorlati megállapodást vagy intézkedést, amely egészében vagy részben azoknak a személyeknek a visszaküldését szabályozza, akikre a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmények elkövetése irányult.

IV.

Záró rendelkezések

19. cikk

Fenntartási záradék

(1) A jelen Jegyzőkönyv egyetlen rendelkezése sem érinti az államok és személyek nemzetközi jogból eredő jogait, kötelezettségeit és felelősségét, beleértve a nemzetközi humanitárius jogot, a nemzetközi emberi jogokat és különösen, ahol az alkalmazható, a menekültek helyzetéről szóló 1951. évi Egyezményt és az 1967. évi Jegyzőkönyvet, valamint az abban foglalt visszafordítás tilalmát.

(2) A jelen Jegyzőkönyvben foglalt intézkedéseket úgy kell értelmezni és alkalmazni, hogy azok ne jelentsenek hátrányos megkülönböztetést a személyekre azért, mert e személyek a jelen Jegyzőkönyv 6. cikkében foglalt bűncselekmény elkövetésének tárgyaivá váltak. Ezen intézkedések értelmezésének és alkalmazásának összhangban kell állnia a hátrányos megkülönböztetést tiltó nemzetközileg elfogadott elvekkel.

20. cikk

A viták rendezése

- (1) A Részes Államok arra törekednek, hogy a jelen Jegyzőkönyv értelmezése és alkalmazása során felmerülő vitákat tárgyalások útján rendezzék.
- (2) A jelen Jegyzőkönyv értelmezése és alkalmazása során két vagy több Részes Állam között felmerülő olyan vitát, amelyet ésszerű időn belül nem lehet tárgyalás útján rendezni, az érintett Részes Államok egyikének kérésére választott bíróság elé kell vinni. Amennyiben a választott bíróság igénybevételére irányuló kérést követő hat hónapon belül sem tudnak az érintett Részes Államok a választott bíróság elé vitel kérdésében döntést hozni, a Részes Államok bármelyike – a Bíróság Alapokmányával összhangban – a vitát a Nemzetközi Bíróság elé terjesztheti.
- (3) Valamennyi Részes Állam jogosult a jelen Jegyzőkönyv aláírásakor, megerősítésekor, elfogadásakor vagy jóváhagyásakor, vagy az ahhoz való csatlakozáskor kijelenteni, hogy nem tartja magára nézve kötelezőnek a jelen cikk (2) bekezdését. A (2) bekezdés a többi Részes Államot sem kötelezi egyetlen olyan Részes Állammal szemben sem, amely ilyen fenntartást tett.
- (4) Bármely olyan Részes Állam, amely a jelen cikk (3) bekezdésével összhangban fenntartást fogalmazott meg, az Egyesült Nemzetek főtitkárának megküldött írásbeli értesítéssel ezt a fenntartását bármikor visszavonhatja.

21. cikk

Aláírás, megerősítés, elfogadás, jóváhagyás és csatlakozás

- (1) A jelen Jegyzőkönyv minden állam számára aláírásra nyitva áll 2000. december 12-15. között Palermóban, Olaszországban, ezt követően pedig 2002. december 12-ig az Egyesült Nemzetek New York-i székházában.
- (2) A jelen Jegyzőkönyv továbbá aláírásra nyitva áll a regionális gazdasági integrációs szervezetek számára azzal a feltétellel, hogy az ilyen szervezet legalább egy tagállama a jelen cikk (1) bekezdésével összhangban aláírta a jelen Jegyzőkönyvet.
- (3) A jelen Jegyzőkönyvet meg kell erősíteni, el kell fogadni vagy jóvá kell hagyni. A megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratokat az Egyesült Nemzetek főtitkáránál letétbe kell helyezni. Egy regionális gazdasági integrációs szervezet akkor helyezheti letétbe megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratát, ha annak legalább egy tagállama már letétbe helyezte azt. A fenti megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratban az ilyen szervezetnek meg kell jelölnie a hatáskörét a jelen Jegyzőkönyvben szabályozott kérdésekben. Az ilyen szervezetnek értesítenie kell a letéteményest a hatáskörében bekövetkezett bármilyen jelentős változásról.
- (4) A jelen Jegyzőkönyv bármely állam vagy minden olyan regionális gazdasági integrációs szervezet számára csatlakozásra nyitva áll, amelynek legalább egy tagállama a jelen Jegyzőkönyvben Részes Állam. A csatlakozási okiratot az Egyesült Nemzetek főtitkáránál kell letétbe helyezni. Csatlakozásakor a regionális gazdasági integrációs

szervezetnek meg kell jelölnie hatáskörét a jelen Jegyzőkönyvben szabályozott kérdésekben. Az ilyen szervezetnek értesítenie kell a letéteményest a hatáskörében bekövetkezett bármilyen jelentős változásról.

22. cikk **Hatálybalépés**

(1) Ez a Jegyzőkönyv a negyvenedik megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezésének időpontjától számított kilencvenedik napon lép hatályba, kivéve azt a körülményt, miszerint az Egyezmény hatályba lépése előtt a Jegyzőkönyv nem lép hatályba. E bekezdés szempontjából valamely regionális gazdasági integrációs szervezet által letétbe helyezett bármilyen okirat nem számítható további okiratként hozzá az ilyen szervezet tagállamai által letétbe helyezett okiratokhoz.

(2) Minden olyan állam vagy regionális gazdasági integrációs szervezet tekintetében, amely e Jegyzőkönyvet a negyvenedik, a megerősítéséről, elfogadásáról, jóváhagyásáról vagy csatlakozásról szóló okirat letétbe helyezését követően erősíti meg, fogadja el, hagyja jóvá vagy csatlakozik, ez a Jegyzőkönyv a vonatkozó okiratnak ezen állam vagy szervezet által történő letétbe helyezését követő harmincadik napon lép hatályba, vagy abban az időpontban, amikor a jelen cikk (1) bekezdésének értelmében a jelen Jegyzőkönyv hatályba lép, attól függően, melyik következik be később.

23. cikk **Módosítás**

(1) A jelen Jegyzőkönyv hatályba lépését követő öt év elteltével, bármely Részes Állam javasolhatja a Jegyzőkönyv módosítását, és azt benyújthatja az Egyesült Nemzetek főtitkárának, aki ezután a javasolt módosítást tanulmányozás és a javaslattal kapcsolatos döntéshozatal céljából ismerteti a Részes Államokkal és az Egyezmény Részes Államainak Konferenciájával. A jelen Jegyzőkönyvnek a Részes Államok Konferenciáján tanácskozó Részes Államai, minden erőfeszítést megtesznek az egyes módosításokra vonatkozó egyetértés megteremtése érdekében. Ha az egyetértés kialakítására tett erőfeszítések eredménytelenek maradnak és nem sikerül megegyezésre jutni, akkor a módosítás elfogadásához, végső lehetőségként, a Részes Államok Konferenciáján jelenlévő és szavazati joggal rendelkező Részes Államok kétharmados szavazati többsége szükséges.

(2) A regionális gazdasági integrációs szervezetek, a hatáskörükbe tartozó ügyekben, a jelen cikk alapján annyi szavazattal rendelkeznek, ahány tagállamuk a jelen Jegyzőkönyv Részes Állama. Az ilyen szervezetek nem gyakorolhatják szavazati jogukat, ha tagállamaik azt saját jogon gyakorolják és *vice versa*.

(3) A jelen cikk (1) bekezdésével összhangban elfogadott módosításokat a Részes Államoknak meg kell erősíteni, el kell fogadni, vagy jóvá kell hagyniuk.

(4) A jelen cikk (1) bekezdésének értelmében elfogadott módosítás valamely Részes Állam vonatkozásában az ilyen módosítás megerősítéséről, elfogadásáról vagy jóváhagyásáról szóló okiratnak az Egyesült Nemzetek főtitkáránál történő letétbe helyezését követő kilencvenedik napon lép hatályba.

(5) Ha valamely módosítás hatályba lép, az kötelező érvényű mindazokra a Résztes Államokra nézve, amelyek kinyilvánították egyetértésüket, hogy azt magukra nézve kötelező érvényűnek tekintik. A többi Résztes Államra nézve továbbra is a jelen Jegyzőkönyv rendelkezései maradnak érvényben és bármely olyan korábbi módosítás, amit megerősítettek, elfogadtak vagy jóváhagytak.

24. cikk **Felmondás**

(1) A jelen Jegyzőkönyvet bármelyik Résztes Állam felmondhatja az Egyesült Nemzetek főtitkárának megküldött írásbeli értesítéssel. Az ilyen felmondás attól az időponttól számított egy év elteltével lép hatályba, amikor a főtitkár az értesítést kézhez vette.

(2) A regionális gazdasági integrációs szervezet tagsága megszűnik a Jegyzőkönyvben, amikor azt tagállamainak mindegyike felmondta.

25. cikk **A letéteményes és hiteles nyelvű szövegek**

(1) A jelen Jegyzőkönyv kijelölt letéteményese az Egyesült Nemzetek főtitkára.

(2) A jelen Jegyzőkönyv eredeti példányát, amelynek arab, kínai, angol, francia, orosz és spanyol nyelvű szövege egyaránt hiteles, az Egyesült Nemzetek főtitkáránál kell letétbe helyezni.

A FENTIEK HITELEÜL az alulírott teljhatalmú meghatalmazottak, akik erre saját kormányaik által kellőképpen felhatalmazással rendelkeznek, a jelen Jegyzőkönyvet aláírták.”

4. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E törvény 2. és 3. §-a a Jegyzőkönyv 22. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A Jegyzőkönyv, illetve e törvény 2. és 3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külügyminiszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a rendészetért felelős miniszter gondoskodik.

INDOKOLÁS

A Jegyzőkönyv deklarált célja a migránsok csempészetének megelőzése, a jelenség elleni fellépés, és ennek megvalósítása érdekében a nemzetközi együttműködés elősegítése. Ellentétben az emberkereskedelemtől szóló Jegyzőkönyvvel, e dokumentumnak nem célja a migráns áldozatok védelmére vonatkozó rendelkezések megfogalmazása, noha céljai megvalósításánál a Részes Államoknak maradéktalanul biztosítaniuk kell a migránsok jogainak védelmét. Másik fontos kritériuma a Jegyzőkönyvnek, hogy az kizárólag a csempészek ellen kíván fellépni, ezért egyértelműen deklarálja, hogy a migránsok a Jegyzőkönyv hatálya alatt büntetőjogilag nem vonhatók felelősségre, amiért a Jegyzőkönyv hatálya alá eső bűncselekmények alanyai voltak, ugyanakkor ez nem érinti a Részes Államok azon jogát, hogy saját nemzeti jogszabályaik alapján intézkedéseket alkalmazzanak a bűncselekményt vagy szabálysértést elkövető migránsokkal szemben.

A Jegyzőkönyvben foglalt rendelkezések nem érintik az államok és személyek nemzetközi jogban, különösen a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi július hó 28. napján elfogadott Egyezményben, valamint a menekültek helyzetére vonatkozóan az 1967. évi január hó 31. napján létrejött Jegyzőkönyvben foglalt jogait és kötelességeit.

Az embercsempészség fogalma alatt kizárólag az illegális belépéshez anyagi vagy egyéb haszonszerzés végett nyújtott segítséget érti. A Részes Államok vállalják, hogy az illegális belépéshez nyújtott segítséget nem csak akkor szankcionálják, ha az saját államuk területére történik.

A Jegyzőkönyv értelmében pönalizálási kötelezettség alá esik a migránsok csempészete, az illegális tartózkodáshoz nyújtott segítség, az embercsempészség vagy illegális tartózkodás céljából hamis úti- vagy személyi okmányok készítése, rendelkezésre bocsátása, birtoklása. Úgyszintén ezen cselekmények kísérlete és a bűnrészesi magatartási formák. Minősítő körülményként kell értékelni, ha a csempészség vagy a tartózkodáshoz nyújtott segítség a migráns életét, biztonságát veszélyezteti, vagy vele szemben embertelen, megalázó bánásmódot alkalmaznak.

A Btk. a 214/A. §-ában a jogellenes belföldi tartózkodás elősegítését, a 218. §-ában a Schengeni Végrehajtási Egyezmény 27. cikkének megfelelően meghatározott embercsempészséget, a 274. §-ában a közokirat-hamisítást, a 277. §-ában pedig az okirattal visszaélést a Jegyzőkönyvben foglaltakkal összhangban büntetni rendeli.

A Jegyzőkönyv a bűncselekmények kísérletének, az elkövetéséhez kapcsolódó bűsegélynek, illetve a felbujtásnak a büntetendővé nyilvánítását követeli meg a Részes Államoktól. Megköveteli továbbá a bűncselekményben társtettesként közreműködő személy büntetőjogi felelősségének megállapítását is. A magyar Btk. megfelel ezen követelményeknek.

Külön fejezetet szentel a Jegyzőkönyv a tengeri embercsempészet elleni fellépésnek, amely a parti és a lobogó szerinti állam jogait és együttműködését rendezi, ha valamely hajó esetében alapos a gyanú, hogy az embercsempész tevékenységet végez.

Hasonlóan az emberkereskedelemtől szóló Jegyzőkönyvhöz, itt is jelentős szerepet kap a képzés, a Jegyzőkönyv által szabályozott területeken az információcsere, a hatékony határellenőrzés kialakítása, a biztonságos okmányok alkalmazása, a potenciális migránsok megfelelő informálása az embercsempészség veszélyeiről. A szállító vállalatok felelőssége itt is hangsúlyos: felelőssé kell őket tenni az úti okmányok ellenőrzéséért és az illegális migránsok szállításáért. Az együttműködésnek és az információcserének a Részes Államok között összhangban kell állniuk a nemzeti joggal, valamint a hatályos két-, vagy többoldalú megállapodásaikkal. Külön szerepe van a Részes Államok közötti visszavételi kötelezettségnek, ti. az a Részes Állam, amelynek a csempészt migráns állampolgára, vagy amelynek területén jogszerűen tartózkodhat, haladéktalanul köteles a migránst visszavenni, illetve szükség esetén a visszafogadáshoz elengedhetetlen dokumentumokat kiállítani.

A Jegyzőkönyvet az ENSZ Közgyűlése 2000. november 15-én fogadta el, amely 2004. január 28-án hatályba lépett. 2006. októberig 112 ország írta alá, és 101 erősítette meg, fogadta el vagy csatlakozott hozzá. Az Európai Unió, valamint annak mind a 25 tagállama aláírta a Jegyzőkönyvet, és 18 ratifikálta.

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 7. §-a alapján a kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlésnek kell felhatalmazást adnia, majd törvényben kell kihirdetni.